

Верховний
Суд

КОПІЯ

Ухвала

12 січня 2023 року
м. Київ

справа № 183/5039/21

провадження № 61-13212ск22

Верховний Суд у складі колегії суддів Першої судової палати Касаційного цивільного суду: Осіяна О. М. (суддя-доповідач), Білоконь О. В., Сакари Н. Ю.,

розглянувши касаційні скарги Новомосковського міського голови, Територіального центру соціального обслуговування (надання соціальних послуг) м. Новомосковська на постанову Дніпровського апеляційного суду від 01 грудня 2022 року у справі за позовом Решетняк Тетяни Юріївни до Новомосковського міського голови Резніка Сергія Олександровича, Територіального центру соціального обслуговування (надання соціальних послуг) м. Новомосковська про визнання незаконним та скасування розпорядження, поновлення на роботу, стягнення середнього заробітку за вимушений прогул,

ВСТАНОВИВ:

У липні 2021 року Решетняк Т. Ю. звернулася до суду з зазначеним позовом.

Рішенням Новомосковського міськрайонного суду Дніпропетровської області від 17 червня 2022 року у задоволенні позову Решетняк Т. Ю. відмовлено.

Постановою Дніпровського апеляційного суду від 01 грудня 2022 року апеляційну скаргу Решетняк Т. Ю. задоволено частково. Рішення Новомосковського міськрайонного суду Дніпропетровської області від 17 червня 2022 року скасовано й ухвалено нове судове рішення, яким позов

Решетняк Т. Ю. задоволено частково. Визнано незаконним та скасовано розпорядження від 22 червня 2021 року «Про звільнення Решетняк Тетяни Юрїївни з посади директора Територіального центру соціального обслуговування (надання соціальних послуг) м. Новомосковськ (код ЄДРПОУ 21938147)». Поновлено Решетняк Т. Ю. на посаді директора Територіального центру соціального обслуговування (надання соціальних послуг) м. Новомосковськ (код ЄДРПОУ 21938147). Стягнуто з Територіального центру соціального обслуговування (надання соціальних послуг) м. Новомосковськ на користь Решетняк Т. Ю. середній заробіток за час вимушеного прогулу за період часу з 23 липня 2021 року по 17 листопада 2022 року у розмірі 366 516 грн 80 коп. Рішення в частині поновлення на роботі та стягнення середнього заробітку за час вимушеного прогулу за один місяць допущено до негайного виконання. Вирішено питання розподілу судових витрат.

У грудні 2022 року Новомосковський міський голова, Територіальний центр соціального обслуговування (надання соціальних послуг) м. Новомосковська подали до Верховного Суду касаційні скарги, в яких, кожен окремо, просять оскаржуване судове рішення скасувати й залишити в силі рішення суду першої інстанції.

Вивчивши касаційну скаргу та додані до неї матеріали, колегія суддів дійшла висновку про відмову у відкритті касаційного провадження, оскільки касаційні скарги подана на судове рішення у справі з ціною позову, що не перевищує двісті п'ятдесят розмірів прожиткового мінімуму для працездатних осіб.

За змістом положень статті 55 Конституції України права і свободи людини і громадянина захищаються судом.

Велика Палата Верховного Суду у постанові від 27 жовтня 2020 року у справі № 127/18513/18 (провадження № 14-145цс20) вказала, що касаційний перегляд вважається екстраординарним з огляду на специфіку повноважень суду касаційної інстанції з точки зору обмеження виключно питаннями права та більшим ступенем формальності процедур.

У ЦПК України визначено баланс між такими гарантіями права на справедливий судовий розгляд, як право на розгляд справи судом, встановленим законом (пункт 1 статті 6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод), та принципом остаточності судових рішень res judicata, фактично закріплено перехід до моделі обмеженої касації, що

реалізується за допомогою введення процесуальних фільтрів з метою підвищення ефективності касаційного провадження.

Отже, згідно з пунктом 2 частини третьої статті 389 ЦПК України не підлягають касаційному оскарженню судові рішення у малозначних справах та у справах з ціною позову, що не перевищує двохсот п'ятдесяти розмірів прожиткового мінімуму для працездатних осіб, крім випадків, зазначених у цій же статті ЦПК України.

Встановлення у процесуальному законі виняткових підстав для касаційного оскарження судових рішень у малозначних справах та справах з ціною позову, що не перевищує двісті п'ятдесят розмірів прожиткового мінімуму для працездатних осіб, лише у тих випадках, коли таке оскарження є дійсно необхідним (зокрема, коли касаційна скарга стосується питання права, яке має фундаментальне значення для формування єдиної правозастосовчої практики; особа, яка подає касаційну скаргу, відповідно до ЦПК України позбавлена можливості спростувати обставини, встановлені оскарженим судовим рішенням, при розгляді іншої справи; справа становить значний суспільний інтерес або має виняткове значення для учасника справи, який подає касаційну скаргу), має гарантувати право на остаточне та обов'язкове до виконання судове рішення, сприяти дотриманню розумного строку розгляду справи, а також визначеності й стабільності у цивільних правовідносинах.

Прожитковий мінімум для працездатних осіб вираховується станом на 01 січня календарного року, в якому подається скарга (частина дев'ята статті 19 ЦПК України).

За змістом положень пункту 3 частини третьої статті 175, пункту 1 частини першої статті 176 ЦПК України ціна позову визначається сумою грошових коштів, якщо позов підлягає грошовій оцінці.

Предметом спору у цій справі є вимоги як немайнового характеру (визнання незаконним та скасування розпорядження, поновлення на роботі) так і майнового характеру (стягнення середнього заробітку за вимушений прогул у розмірі 366 516 грн 80 коп.).

Отже, ціна позову у цій справі є такою, яка станом на 01 січня 2022 року не перевищує двісті п'ятдесят розмірів прожиткового мінімуму для працездатних осіб (2 481 грн x 250 = 620 250 грн).

Відповідно до пункту 2 частини шостої статті 19 ЦПК України для цілей цього Кодексу малозначними справами є справи незначної складності, визнані судом малозначними, крім справ, які підлягають розгляду лише за правилами загального позовного провадження, та справ, ціна позову в яких перевищує двісті п'ятдесят розмірів прожиткового мінімуму для працездатних осіб.

Переглядаючи справи у касаційному порядку, Верховний Суд, який відповідно до частини третьої статті 125 Конституції України є найвищим судовим органом, виконує функцію «суду права», що розглядає спори, які мають найважливіше (принципове) значення.

Касаційні скарга та додані до них матеріали не містять посилання на випадки, передбачені пунктом 2 частини третьої статті 389 ЦПК України, за наявності яких судові рішення у малозначній справі підлягає касаційному оскарженню.

Указані заявником доводи касаційної скарги по суті висновків судів першої та апеляційної інстанцій не спростовують, стосуються переоцінки доказів, що знаходиться поза межами повноважень суду касаційної інстанції.

Верховним Судом досліджено та взято до уваги: предмет позову, складність справи, а також значення справи для сторін і суспільства та не встановлено випадків, передбачених пунктом 2 частини третьої статті 389 ЦПК України, за наявності яких судові рішення у справі з ціною позову, що не перевищує двохсот п'ятдесяти розмірів прожиткового мінімуму для працездатних осіб, підлягає касаційному оскарженню.

Згідно з положеннями частини першої статті 394 ЦПК України одержавши касаційну скаргу, оформлену відповідно до вимог статті 392 цього Кодексу, колегія суддів у складі трьох суддів вирішує питання про відкриття касаційного провадження (про відмову у відкритті касаційного провадження).

Відповідно до вимог пункту 1 частини другої статті 394 ЦПК України суд відмовляє у відкритті касаційного провадження у справі, якщо касаційну скаргу подано на судові рішення, що не підлягають касаційному оскарженню.

Разом з цим, Верховний Суд враховує рекомендації Комітету Міністрів Ради Європи від 07 лютого 1995 року № R (95) 5, згідно з якими державам-членам

необхідно вживати заходи щодо визначення кола питань, які виключаються з права на апеляцію та касацію, щодо попередження будь-яких зловживань системою оскарження. Відповідно до частини «с» статті 7 цієї Рекомендації скарги до суду третьої інстанції мають передусім подаватися відносно тих справ, які заслуговують на третій судовий розгляд, наприклад справ, які розвиватимуть право або сприятимуть однаковому тлумаченню закону. Вони також можуть бути обмежені скаргами у тих справах, де питання права мають значення для широкого загалу. Від особи, яка подає скаргу, слід вимагати обґрунтування причин, з яких її справа сприятиме досягненню таких цілей.

Відповідно до прецедентної практики Європейського суду з прав людини, яка є джерелом права (стаття 17 Закону України «Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини»), умови прийнятності касаційної скарги, відповідно до норм законодавства, можуть бути суворішими, ніж для звичайної заяви. Зважаючи на особливий статус суду касаційної інстанції, процесуальні процедури у суді касаційної інстанції можуть бути більш формальними, особливо, якщо провадження здійснюється судом після їх розгляду судом першої інстанції, а потім судом апеляційної інстанції (рішення у справах: «Levages Prestations Services v. France» (Леваж Престасьон Сервіс проти Франції) від 23 жовтня 1996 року; «Brualla Gomez de la Torre v. Spain» (Бруалья Гомес де ла Торре проти Іспанії) від 19 грудня 1997 року).

Однією із основних засад судочинства є забезпечення права на апеляційний перегляд справи та у визначених законом випадках – на касаційне оскарження судового рішення (пункт 8 частини другої статті 129 Конституції України, пункти 8, 9 частини третьої статті 2 ЦПК України).

Правила, запроваджені законодавцем щодо обмеження права на касаційне оскарження, відповідають Конституції України.

З урахуванням наведеного, оскільки заявники подали касаційну скаргу на судові рішення у малозначній справі, що не підлягає касаційному оскарженню; справа розглянута судами двох інстанцій, які мали повну юрисдикцію щодо вирішення цього спору; не зазначивши, при цьому, обставини, передбачені пунктом 2 частини третьої статті 389 ЦПК України, тому відсутні підстави для відкриття касаційного провадження у справі.

Разом з тим, не потребують окремого розгляду питання дотримання особами, які подали касаційні скарги, вимог статей 390 та 392 ЦПК України.

На підставі викладеного та керуючись статтею 129 Конституції України, статтями 19, 389, 394 ЦПК України, Верховний Суд у складі постійної колегії суддів Першої судової палати Касаційного цивільного суду

УХВАЛИВ:

У відкритті касаційного провадження за касаційними скаргами Новомосковського міського голови, Територіального центру соціального обслуговування (надання соціальних послуг) м. Новомосковська на постанову Дніпровського апеляційного суду від 01 грудня 2022 року у справі за позовом Решетняк Тетяни Юріївни до Новомосковського міського голови Рєзніка Сергія Олександровича, Територіального центру соціального обслуговування (надання соціальних послуг) м. Новомосковська про визнання незаконним та скасування розпорядження, поновлення на робіт, стягнення середнього заробітку за вимушений прогул відмовити.

Копію ухвали разом з доданими до скарг матеріалами направити особам, які подали касаційні скарги.

Ухвала оскарженню не підлягає.

Судді:

О. М. Осієн

О. В. Білохонь

Н. Ю. Сакєра

**Згідно з
оригіналом**

Володимир

суддя

26 СІЧ 2023